

Klinik Yönetim İklimi Ölçeği (KYÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Klinik Yönetim İklimi Ölçeği (KYÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24942>

Özet

Klinik Yönetim İklimi Ölçeği (KYÖ), sağlık hizmetlerinde linik yönetim uygulamalarının algılanan iklimini değerlendirmek amacıyla Türkçeye uyarlanmış bir ölçme aracıdır. Orijinal yapısının koruyarak 60 maddeden ve altı faktörden oluşmaktadır. Bu ölçeğin uyarlama çalışması, geçerlilik ve güvenilirlik analizlerinin yüksek düzeyde tatmin edici sonuçlar verdiğini göstermiştir. Ölçek, özellikle hastane ve klinik ortamlarında yönetim ve kalite süreçlerinin çalışmalar üzerindeki etkisini nicel olarak belirlemeyi hedefler.

KYÖ'nün uyarlaması Paslı-Gürdoğan ve Ecevit-Alpar tarafından 2014 yılında gerçekleştirilmiştir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanır ve iç tutarlılık (Cronbach alfa = 0.89) ile test-tekrar test güvenilirliği (0.94) açısından yüksek düzeyde kararlılık sergilemiştir.

Anahtar Kelimeler

Klinik Yönetim, Sağlık Yönetimi, Kurumsal İklim, Geçerlilik, Güvenilirlik, Ölçek Uyarlama, Sağlık Hizmetleri.

Yazarlar

Eylem Paslı-Gürdoğan, Zeynep Ecevit-Alpar.

Amaç

Klinik Yönetim İklimi Ölçeği'nin temel amacı, sağlık kurumları içindeki çalışmaların klinik yönetim süreçlerine dair algılarının ve bu süreçlerin kurumsal iklim üzerindeki etkilerini ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek klinik kalite geliştirme, risk yönetimi ve profesyonel hesap verebilirlik gibi alanlardaki örgütsel kültürü değerlendirmek için kritik bir araç sunar.

Uyarlama çalışması, orijinal olarak İngilizce veya başka bir dilde geliştirilmiş olan bu aracın, Türkiye'deki sağlık profesyonelleri popülasyonunda kültürel ve dilsel açıdan geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilmesini sağlamayı amaçlamıştır. Bu sayede, Türkiye'deki hastanelerde linik yönetim performansını standartize edilmiş bir yöntemle değerlendirilebilecektir. Ölçek, sağlık kuruluşlarında kalite iyileştirme ihtiyacı olan alanları belirlemek için yöneticilere önemli veriler sunar.

Yapı/Kavram

KYÖ, ölçmeye çalışılan temel yapı, çalışmaların deneyimlediği linik yönetim iklimidir. Klinik yönetim, hastaların bakım kalitesini sürekli olarak artırmayı hedefleyen ve sağlık profesyonellerinin sorumluluklarını netleştiren sistematik bir çerçevedir. Bu yapı, kurumsal

hedeflere ulaşmada çalışanların katılmaları, liderlik algıları ve hesap verebilirlik kültürünü içermektedir.

Ölçek, bu karmaşık kavramı altı farklı boyutta ele almaktadır. Toplam 60 maddeden oluşan bu altı faktörlü yapı, klinik yönetimin temel bileşenlerini temsil eder. Bu çok boyutlu yapı, kurumsal iklimin derinlemesine analiz edilmesine olanak tanır ve alt faktörler üzerinden kurumsal yapılar veya güçlü yönlerin tespit edilmesini sağlar.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarlama sürecinde, aracın ölçmek istediği yapıyı doğru ve tutarlı bir şekilde ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla kapsamlı geçerlilik incelemeleri yapılmıştır. Kullanılan temel yöntemler, dil geçerliliği ve kapsam geçerliliğidir. Dil geçerliliği, maddelerin kültürel anlamda uygunluğunu sağlamak için uzman görüşleri ve çeviri süreçlerini içermiştir.

Yapı geçerliliği incelemelerinde ise, araştırmacılar ölçeğin orijinal faktör yüklerine bağlı kalmayı tercih etmişlerdir. Bu yaklaşım, orijinal ölçeğin altı faktörlü yapısının Türk kültürü ve sosyal sistemi bağlamında da geçerli olduğunu varsaymıştır. Bu nedenle, uyarlama çalışmasında açılmayacak veya doğrulayacak faktör analizi yapılmamıştır, maddelerin orijinal yapısal modeli esas alınmıştır.

Güvenilirlik

KYÖ'nün Türkçe formunun güvenilirliği, iç tutarlılık ve zamana karşı kararlılık olmak üzere iki ana yöntemle değerlendirilmiştir. İç tutarlılık analizi sonucunda, Cronbach alfa katsayısı (α) 0.89 olarak bulunmuştur. Bu değer, psikometrik açıdan ölçeğin maddelerinin yüksek düzeyde tutarlı olduğunu ve güvenilirliğin kabul edilebilir sınırların çok üzerinde olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin zamana karşı kararlılığına ölçmek amacıyla uygulanan test-tekrar test güvenilirliği katsayısı ise 0.94 gibi oldukça yüksek bir değer olarak rapor edilmiştir. Bu sonuç, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında dahi tutarlı sonuçlar ürettiğini ve Klinik Yönetim İklimi'nin ölçümünde kararlı bir araç olduğunu kanıtlamaktadır. Her iki güvenilirlik değeri de ölçeğin sağlam bir ölçüm aracı olduğunu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Klinik Yönetim İklimi Ölçeği (KYÖ), toplamda 60 maddeden oluşan ve altı faktörlü bir yapıya sahip olan çok boyutlu bir ölçektir. Ölçeğin altı faktörlü yapısı orijinal çalışmada belirlenmiş olup, Pasi-Gürdoğan ve Ecevit-Alpar (2014) tarafından gerçekleştirilen Türkçe uyarlama çalışmasında bu yapı korunmuştur.

Uyarlama çalışması gerçekleştirilen araştırmacılar, ölçeğin orijinal yapısını bozmamak adına açılmayacak veya doğrulayacak faktör analizi uygulamamışlardır. Bunun yerine, geçerlilik incelemesi sırasında orijinal ölçeğin faktör yükleri referans alınmıştır. Dolayısıyla, KYÖ'nün Türkçe formu, orijinal çalışmada tanımlanan alt klinik yönetim boyutunu ölçmeye devam etmektedir ve yapısal bütünlüğünü korumaktadır.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Sağlık Profesyonelleri (Hastanelerde Çalışanlar)

Age Group: Yetkinler

Population Details: Klinik ortamda görev yapan ve klinik yönetim süreçlerine maruz kalan personel.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği. Derecelendirme, 1=**kesinlikle katılmıyorum** ile 5=**kesinlikle katılıyorum** arasında değişmektedir.

Anahtar Kelimeler

Klinik Yönetim, KYÖ, Örgütsel İklim, Sağlık Kalitesi, Cronbach Alfa, Test-Tekrar Test, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: e.gurdogan@trakya.edu.tr

Correspondence Address: Eylem Pahlı Gürdoğan

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2014 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için kaynak belirtilmesi önemlidir. Ölçeğin kullanımına ilişkin izinler ve detaylı bilgi için sorumlu yazar Eylem Pahlı Gürdoğan ile iletişime kurulması önerilmektedir.

Uyarlama çalışması'nın orijinal makalesi, *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*'nde yayımlanmıştır.

Kaynaklar

Paslı-Gürdoğan, E., & Ecevit-Alpar, ?. (2014). Klinik Yönetim İklimi Ölçeğinin (KYÖ) Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 5(3), 229-235.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [klinik-yonetisim-iklimi-olceginin-kyio-toad.pdf](http://www.klinik-yonetisim-iklimi-olceginin-kyio-toad.pdf)

Makalenin çevrimiçi bağlantısı: toad.halileksi.net

Klinik Yönetim İklimi Ölçeği (KYÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Klinik Yönetim İklimi Ölçeği (KYÖ) toplam 60 maddeden oluşmaktadır ve altı faktörlü bir yapıya sahiptir. Ölçeğin tam maddeleri bu kaynakta paylaşılmıştır. Maddelerin tamamına ulaşmak için lütfen yukarıdaki Kaynaklar bölümünde belirtilen orijinal makaleye başvurunuz.